

Broj: 04/4,03/11-05-330/09
Sarajevo: 16.11.2009.

**IZVJEŠTAJ S GODIŠNJEG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
CENTRALNOEVROPSKE INICIJATIVE, Bukurešt, 27. i 28. oktobar 2009.**

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative održano je u Bukureštu 27. i 28. oktobra 2009. Zasjedanju su prisustvovala delegacije parlamenata: Albanije, Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Češke, Hrvatske, Italije, Mađarske, Makedonije, Moldavije, Poljske, Rumunije, Slovačke, Slovenije i Ukrajine. U ime Parlamentarne skupštine BiH, zasjedanju su prisustvovali: Mehmed Suljkanović, predsjedavajući Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj dimenziji Centralnoevropske inicijative, i Edina Hrnjić, sekretar Delegacije. U svjetlu opredjeljenja Centralnoevropske inicijative za jačanje saradnje s drugim regionalnim organizacijama, predsjedavajući Parlamentarne dimenzije CEI je, u ime rumunskog predsjedavanja, pozvao i predstavnike parlamentarne dimenzije Procesu za saradnju u jugoistočnoj Evropi (SEECP) te predstavnike Parlamentarne skupštine za crnomorsku ekonomsku saradnju.

Prvog dana zasjedanja održan je sastanak Stalnog komiteta Parlamentarne dimenzije CEI, te sastanci tri opća komiteta: Općeg komiteta za političke i unutrašnje poslove, Općeg komiteta za ekonomske poslove i Općeg komiteta za kulturu.

Na sastanku Stalnog komiteta PDCEI raspravljano je o načinima za unapređenje saradnje država članica, te su izabrani članovi Potkomiteta zaduženog za saradnju s međunarodnim i regionalnim organizacijama. Povodom ovog izbora, izmijenjen je i član Poslovnika PDCEI kojim je ranije bilo predviđeno da Potkomitet čine četiri člana. Izmjenom je omogućeno da Potkomitet čiji će cilj prvenstveno biti saradnja s Evropskom komisijom i drugim regionalnim organizacijama ima pet članova, te su izabrani:

- gosp. Aldo di Biago (Italija)
- gosp. Aurel Vainer (Rumunija)
- gđa Mirela Holy (Hrvatska)
- gosp. Paja Momčilov (Srbija)
- gosp. Valeriy Kamchatnyi (Ukrajina).

Na sastanku je gđa Laura Ravetto, predsjedavajuća Delegacije Italije, izložila članovima Stalnog komiteta ideju o uspostavljanju tehničkog sekretarijata Parlamentarne dimenzije CEI u Parlamentu Italije koji bi omogućio lakšu razmjenu informacija između vladine i parlamentarne dimenzije CEI te za nadgledanje provođenja projekata i aktivnosti CEI i koji bi, osim italijanskoj, bio na raspolaganju svim ostalim delegacijama u PDCEI.

Sastanci općih komiteta protekli su u svjetlu izbora članova na upražnjena mjesta njihovih predsjedavajućih i zamjenika predsjedavajućih. Delegacija Bosne i Hercegovine prisustvovala je sastanku Općeg komiteta za ekonomske poslove na kojem je produžen mandat zamjeniku predsjedavajućeg gosp. Miloradu Pupovcu (Hrvatska). Sastanak je bio fokusiran na rezultate zagrebačkog sastanka Komiteta u septembru 2009. i u tom smislu dogovoreno je da se dio teksta iz završnog dokumenta usvojenog u Zagrebu ugradi u završni dokument s plenarnog zasjedanja PSCEI.

Osnovna tema plenarnog zasjedanja bila je „**Uloga parlamenata u ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize u regionu Centralnoevropske inicijative**“, a razmatrana je tokom dvije tematske sjednice. Tema prve sjednice bile su mjere koje se preduzimaju s ciljem zapošljavanja i zaštite najugroženijih grupa, dok je druga bila fokusirana na promoviranje povoljnog poslovnog okruženja kao preduslova za zdrav ekonomski oporavak.

Parlamentarci su prezentirali stanje u svojim zemljama i iznijeli preporuke za jačanje regionalne saradnje u ublažavanju posljedica ekonomske krize. U diskusijama je učestvovao i gosp. Mehmed Suljkanović. Govoreći o zapošljavanju i zaštiti najugroženijih grupa, gosp. Suljkanović naveo je da se kriza iz bankarskog sektora vrlo brzo proširila na živote običnih ljudi i pogodila najugroženije ostavljajući ih s pitanjem „Da li sam potreban u društvu orijentiranom ka profitu?“ Pitanje zaštite i zapošljavanja, prema riječima gosp. Suljkanovića, zadire u samu suštinu problema socijalnog uključenja. Naveo je kako vjeruje da većina zemalja CEI dijeli zajedničku zabrinutost u vezi s uključivanjem najugroženijih članova društva u društveni život i načinima da im se osigura jednaka mogućnost pristupa tržištu rada. Govoreći o kategorijama ugroženih, gosp. Suljkanović naveo je kako je ta lista u BiH duža nego u ostalim zemljama CEI, i uključuje, između ostalih, demobilizirane borce, vojne invalide, civilne žrtve rata, izbjeglice, interno raseljena lica, povratnike, Rome. Gosp. Suljkanović dalje se osvrnuo na Strategiju zapošljavanja od 2009. do 2013. godine koju je usvojila Vlada Federacije BiH, koja je urađena u skladu sa smjernicama Evropske strategije zapošljavanja usvojene u Solunu 2003. godine. U tom smislu posebno je podvukao programe i mjere usmjerene na subvencije za lica kojima je teže naći posao, poboljšanje prilagodljivosti nezaposlenih promjenama na tržištu rada i stvaranju mogućnosti za jednak pristup tržištu rada. Potom je napomenuo da je u toku i izrada strategije Republike Srpske za zapošljavanje za period od 2010. do 2014. godine koja će uzeti u obzir i manje privilegirane kategorije, te se osvrnuo i na mjere koje se u RS provode s ciljem zapošljavanja ugroženih, a jedna od takvih mjera je program zapošljavanja Roma koji je finansijskim sredstvima podržalo i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. Gosp. Suljkanović ocijenio je ovaj skup izvrsnom prilikom za razmjenu mišljenja i iskustava jer problem socijalne isključenosti najranjivijih grupa građana predstavlja zajednički izazov za sve zemlje CEI. U tom kontekstu, zaključio je i da parlamentarci treba jače da provode svoje kontrolne funkcije i uzmu proaktivniju ulogu u zaštiti najugroženijih članova društva. Posebnu ulogu u ovom smislu imaju parlamentarci iz zemalja koje nisu članice EU jer treba da daju svojim građanima čvrst dokaz svoje opredijeljenosti da građane uvedu u Evropsku uniju dajući im tako perspektivu stabilnijeg i sigurnijeg okruženja.

Prezentacijom o drugoj temi plenarnog zasjedanja PSCEI gosp. Suljkanović naglasio je potrebu jače saradnje među zemljama CEI regiona i potrebu za većim brojem zajedničkih aktivnosti između vlada i parlamenata u razvoju povoljnog investicijskog okruženja. S tim u vezi, kao pozitivan primjer naveo je susret eksperata i donosilaca odluka iz cijele Jugoistočne Evrope koji su se samo nekoliko dana prije zasjedanja PSCEI susreli u sjedištu Regionalnog vijeća za saradnju u Sarajevu kako bi pokušali unaprijediti saradnju između vlada i parlamenata s ciljem razvoja atraktivnijeg i konkurentnijeg investicijskog okruženja u Jugoistočnoj Evropi. Govoreći o doprinosu BiH regionalnoj saradnji u oblasti promoviranja povoljnog investicijskog okruženja, gosp. Suljkanović

iznio je podatke da je Bosna i Hercegovina član regionalnog programa "Investment compact"¹ za Jugoistočnu Evropu čiji je cilj unapređenje investicijske klime i pružanje podrške razvoju privatnog sektora u Jugoistočnoj Evropi provođenjem reformi koje povećavaju domaće i strane investicije. Ovaj program, čiji su članovi još i Albanija, Bugarska, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rumunija i Srbija, podržava zemlje Jugoistočne Evrope praktičnim instrumentima za povećanje investicija, razvoja i zapošljavanja, kao i proces integracija u Evropsku uniju. Bosna i Hercegovina je u junu 2009. potpisala i Memorandum o formiranju mreže agencija za promociju stranih investicija Jugoistočne Evrope čiji je cilj promocija regiona zbog kompatibilnosti privreda država JIE, ali i promocija zemalja članica pojedinačno. Gosp. Suljkanović govorio je i o mjerama koje se preduzimaju u smislu reduciranja procedura za pokretanje biznisa, te o Fondu za podršku stranim investitorima koje je kao mjeru poticaja osnovalo Vijeće ministara BiH. Na kraju, gosp. Suljkanović zaključio je da mogućnosti za unapređenje investicijskog okruženja leže u: regionalnim procesima, bilateralnim i multilateralnim sporazumima, potencijalu dijaspore, rekonstrukciji infrastrukture, reformi obrazovnog sistema u skladu s ekonomskim trendovima i potrebama.

Zaključci prezentacija nacionalnih delegacija u PSCEI i diskusija koje su potom uslijedile rezimirane su u završnom dokumentu sa zasjedanja koji se nalazi u prilogu. Pritom posebno želimo istaći da je Parlamentarna dimenzija Centralnoevropske inicijative u skladu sa svojim čvrstim opredjeljenjem da podrži zemlje članice koje teže ka članstvu u Evropskoj uniji, u završnom dokumentu, između ostalog, iskazala podršku Bosni i Hercegovini u ispunjavanju preostalih uslova za liberalizaciju viznog režima.

Izvještaj pripremila:

Edina Hrnjić

Sekretar Delegacije PSBiH u PDCEI

Odobrio:

Mehmed Suljkanović

Predsjedavajući Delegacije PSBiH u PDCEI

- kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine BiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Delegaciji u Parlamentarnoj dimenziji Centralnoevropske inicijative
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH

¹ Program za unapređenje investicijske klime i poticaj razvoja privatnog sektora u Jugoistočnoj Evropi

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
CENTRALNOEVROPSKE INICIJATIVE
Bukurešt, 27. i 28. oktobra 2009.**

ZAVRŠNA DEKLARACIJA

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative održano je u Bukureštu 27. i 28. oktobra 2009. godine.

Opća tema Parlamentarne skupštine – Ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize u regionu CEI: uloga parlamenata – razmatrana je u dvije tematske sjednice, koje su bile usmjerene na *Mjere za poticaj zapošljavanja i zaštite najugroženijih grupa* i *Promoviranje okruženja povoljnog za investiranje kao preduslov zdravog ekonomskog oporavka*.

Sastankom je predsjedavao gosp. László Borbély, predsjedavajući Parlamentarne dimenzije CEI i predsjedavajući Delegacije Rumunije u PDCEI.

Sastanku su prisustvovala delegacije: Albanije, Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Češke, Hrvatske, Mađarske, Italije, Makedonije, Moldavije, Crne Gore, Poljske, Rumunije, Slovačke, Slovenije i Ukrajine.

Uvodna obraćanja imali su: gđa Anca-Daniela Boagiu, potpredsjednica Senata Rumunije, gosp. Seres Dénes, *povjerenik Predstavničkog doma Parlamenta Rumunije*, gosp. László Borbély, *predsjedavajući Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative*, gđa Irina Zidaru, predsjedavajuća Komiteta nacionalnih koordinatora CEI, *generalna direktorica u Ministarstvu vanjskih poslova Rumunije*, i gosp. Mykola Melenevskyi, *zamjenik generalnog sekretara Izvršnog sekretarijata CEI*.

Skupštini CEI obratili su se i predstavnici dvije regionalne parlamentarne organizacije: gosp. Sadik Yakut, zamjenik predsjednika Velike narodne skupštine Turske kao predstavnik trenutnog predsjedavanja parlamentarne dimenzije SEEC-

a, i gosp. Svilen Kraychev, šef Delegacije Bugarske u PABSEC-u kao predstavnik trenutnog predsjedavanja PABSEC-a.

Tokom tematskih sjednica Parlamentarne skupštine CEI obratili su se predstavnici rumunjskih parlamentarnih komisija, vladini zvaničnici i članovi nacionalnih delegacija u PDCEI.

Parlamentarna skupština CEI:

Podsjećajući da 2009. godina označava 20. godišnjicu pada 'željezne zavjese', kao i pet godina od prvog koraka širenja Evropske unije na centralnu i istočnu Evropu;

Podvlačeći da ova godina također označava i 20. godišnjicu Centralnoevropske inicijative, čiji je najvažniji cilj reintegracija svojih članova u evropsku porodicu;

Naglašavajući doprinos CEI demokratskim procesima i ekonomskom i socijalnom razvoju zemalja članica, kao i jačanju međunarodnog profila ovog regiona;

Ponavljajući potrebu za daljnjim razvojem i podsticanjem saradnje u području CEI, izbjegavajući preklapanje i koristeći komparativne prednosti regionalnih aktera;

Potpuno svjesna hitne potrebe za ublažavanjem socijalnog uticaja krize i za promoviranjem okruženja koje omogućava investicije u regionu;

Naglašavajući da su solidarnost i socijalna sigurnost ključni elementi za prevazilaženje trenutne ekonomske krize, i **priznajući** osnovno pravo ljudi u stanju siromaštva ili socijalne isključenosti da žive u dostojanstvu i imaju puno učešće u društvu;

Primjećujući da je Evropska komisija proglasila 2010. evropskom godinom za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, kako bi podigla svijest o prednostima društava u kojima su siromaštvo i socijalna isključenost iskorijenjeni;

Potpuno svjesna potrebe da ponovo izgradi povjerenje javnosti u naše političke institucije, i **naglašavajući** ključnu ulogu parlamenata u promoviranju dugoročne stabilnosti naših ekonomskih sistema i odgovarajuće socijalne zaštite za sve;

Prepoznajući zajednički cilj CEI u vezi sa članstvom u EU, i svjesna da se proces proširenja EU trenutno dešava uprkos nepovoljnom uticaju globalne ekonomske krize,

Cijeni značajne napore i napredak ka integracijama EU koje su postigle zemlje CEI

regiona primajući k znanju preostale izazove naglašene u godišnjim izvještajima Evropske komisije i Strategiji proširenja 2009.-2010.;

Pozdravlja odluku Komisije, od 14. oktobra 2009., da preporuči otvaranje pregovora s Makedonijom, uspostavi bezvizni režim za države Zapadnog Balkana i aktuelizira Privremeni sporazum sa Srbijom;

Podstiče napore Bosne i Hercegovine u ispunjavanju svih zahtjeva EU za bezvizni režim;

Primjećuje sa zadovoljstvom da Komisija trenutno radi na Mišljenju o aplikaciji Crne Gore za članstvo u EU, kao i spremnost Komisije da pripremi Mišljenje o aplikaciji Albanije za članstvo u EU;

Naglašava značaj daljnjih reformi u oblastima pravosuđa, slobode i sigurnosti, posebno kada su u pitanju sigurnost dokumenata, upravljanje granicama i migracijama i borba protiv korupcije i organiziranog kriminala;

Raduje se pokretanju pregovora između EU i Republike Moldavije o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju i **izražava uvjerenje** da će dijalog o viznoj liberalizaciji početi što prije;

Pozdravlja napredak u dijalogu između EU i Ukrajine čiji je cilj stvaranje uslova za bezvizni režim za građane Ukrajine;

Pozdravlja konstruktivne razgovore između EU i Bjelorusije o istom pitanju;

Podstiče napore za regionalnu saradnju u regionu CEI s ciljem suočavanja s nepovoljnim efektima globalne ekonomske krize;

Poziva parlamente zemalja članica PDCEI da podrže utvrđene i ciljane nacionalne odgovore na krizu, posebno u oblastima socijalne zaštite i investicija, preispitujući relevantno zakonodavstvo, dodjeljujući neophodna sredstva iz državnog budžeta i efikasnije provodeći parlamentarni nadzor;

Poziva parlamente i vlade zemalja članica CEI da se pozabave diskriminacijom i promoviraju socijalnu uključenost ugroženih grupa, kao što su: siromašni, nezaposleni, mladi, djeca, migranti, manjine, invalidna lica, samohrani roditelji, koji se suočavaju s rizikom da budu najviše pogođeni krizom;

Naglašava da se ekonomskim i finansijskim mjerama utvrđenim za borbu protiv udara krize također mora voditi računa o najugroženijim kategorijama putem

razvoja i podsticaja za mreže socijalne sigurnosti;

Potvrđuje da je model *fleksigurnosti* (kombinacija fleksibilnosti i sigurnosti, op.p.) osnovni instrument da bi se tržište rada učinilo inkluzivnijim, jer omogućava sigurno kretanje radnika u okviru tržišta rada i unapređenje konkurentnosti kompanija;

Poziva parlamente zemalja članica PDCEI da osiguraju odgovarajući pravni okvir za povoljno investicijsko okruženje kao sredstvo povećanja ekonomskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta;

Naglašava da ekonomski oporavak zahtijeva visok stepen javnog investiranja i mobilizaciju javno-privatnih investicijskih partnerstava sa značajnim naglaskom na mudrom ulaganju u infrastrukturu, javne službe, energiju, čiste tehnologije, ekološke službe, informaciono-komunikacione tehnologije i predviđanje i povezivanje s budućim potrebama tržišta rada;

Naglašava da je efikasnost odgovora javnih politika u suočavanju s krizom ključna za stvaranje povoljnih uslova za oporavak u tokovima direktnih stranih investicija i ekonomskog rasta;

Podvači da zemlje regiona treba da ulože napore za učešće u stvaranju međunarodnog pravnog okvira koji bi u većoj mjeri sprečavao štetne špekulacije i regulirao oblasti u kojima tržište ne funkcioniše dobro;

Poziva parlamente zemalja članica da razmotre načine i mehanizme povećanja djelotvornosti Parlamentarne dimenzije CEI, između ostalog i mijenjajući Poslovnik Parlamentarne dimenzije CEI i razmatrajući mogućnost uspostavljanja Stalnog sekretarijata PDCEI;

Pozdravlja učešće predstavnika trenutnih predsjedavanja SEECP-om i Parlamentarnom skupštinom Crnomorske ekonomske saradnje na zasjedanju Skupštine PDCEI 2009. godine, kao izraz zajedničke obaveze za podsticanje međusobne povezanosti parlamentarnih odgovora na izazove s kojima se suočava naš region;

Pozdravlja uspostavljanje Potkomiteta za odnose s međunarodnim i regionalnim organizacijama do čijeg je osnivanja došlo pod okriljem rumunskog predsjedavanja Parlamentarnom dimenzijom CEI **i raduje se** konkretnim prijedlozima Potkomiteta u vezi s dosegom i načinima buduće saradnje PDCEI s drugim relevantnim organizacijama u regionu i šire;

Poziva na pojačanu i bolje strukturiranu saradnju i koordinaciju između Vladine i Parlamentarne dimenzije CEI s ciljem pružanja neophodne parlamentarne podrške ključnim ciljevima CEI;

Prima k znanju zahtjev predsjedavajućeg Delegacije Crne Gore u PDCEI za izmjenu Poslovnika kojom bi službeni naziv zemlje *Republika Crna Gora* bio promijenjen u naziv *Crna Gora* slijedom nedavnih izmjena Ustava Crne Gore;

Poziva šefove vlada i ministre vanjskih poslova zemalja članica CEI da na svom sastanku 12. i 13. novembra 2009. razmotre Završnu deklaraciju Parlamentarne skupštine CEI iz Bukurešta;

Izražava najbolje želje za uspjeh predstojećem crnogorskom predsjedavanju Centralnoevropskom inicijativom.